

IS DE ZWEEEDSE OOST-INDISCHE COMPAGNIE EEN VERLENGSTUK VAN DE "OOSTENDSE COMPAGNIE" ?

In de "Handelingen van de Koninklijke Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis", deel XXXI, 1977, blz. 121-136, verscheen onlangs een belangrijk artikel van C. Koninckx over "Zuidnederlandse deelname in de Zweedse Oost-Indische Compagnie 1731-1786", tekst van een lezing gehouden op 12 maart 1977 met betrekking tot het thema : Belgische investeringen in het buitenland. In de loop van 1979 zal de uitgeverij G. Desmet-Huysman een Engelse versie van zijn herwerkte doctorale dissertatie (verdedigd aan de Vrije Universiteit te Brussel in 1975) over de Zweedse Oost-Indische Compagnie uitgeven. Wat is er van een Zuidnederlandse deelname in de Zweedse Oost-Indische Compagnie, en onder welke vormen deed die zich voor ? In hoeverre kan de Zuidnederlandse participatie als een voortgezette "Oostendse" participatie beschouwd worden ? Dat is het opzet van dit besproken artikel. Wij noteren een beperkte maar kwalitatief vermeldenswaardige Zuidnederlandse aanwezigheid bij het varende personeel : de kapiteins De Clerck, Brunet, Carpentier, Pieter Dens en Pieter Bedet waren oud-gedienden van de Oostendse Compagnie. De aanwezigheid van genoemde "Oostendenaars" moet verrijkend ingewerkt hebben op het gebied van de navigatie ; verwonderlijk is dat hun aanwezigheid beperkt blijft tot de officiersposten. Op materieël vlak en ook wat betreft de tradities valt weinig continuïteit te bespeuren tussen de Oostendse en Zweedse rederij. De belangrijke band tussen de twee ondernemingen ligt echter op het vlak van de financiële participatie. De overdracht van fondsen uit de afgeschafte Oostendse Compagnie is een vaststaand feit : na de afschaffing van de Oostendse handelscompagnie investeerden de aandeelhouders opnieuw in een andere handelscompagnie ; het is niet onwaarschijnlijk dat de winsten opgestreken in de eerste compagnie opnieuw geïnvesteerd werden in de tweede. Nochtans kunnen de twee Oost-Indische Compagnies niet met elkaar vereenzelvigd worden en is de Zweedse Compagnie geen verlengstuk van de ongelukkige Oostendse Compagnie, besluit C. Koninckx !

E. SMISSAERT

ZO MAAKT MEN PRENTKAARTEN EN GESCHIEDENIS

In de uitgave "De Visserij langs Vlaanderens kust in oude prentkaarten" kan men, naast het bekijken van oude zichten op het visserijbedrijf ook nieuwe geschiedenis leren. Kaart nr. 65 toont enkele vissersboten op het "strand tegen de duinen. Bovenaan vermeldt de drukker "OSTENDE - Pêcheurs". Wie de afdruk bekijkt valt het op dat op de voorsteven van het rechtse vaartuig het kengetal "047" maar al te duidelijk vermeld is en waarschijnlijk door de drukker aangebracht werd bovenop het oude getal, waarvan de eerste twee tekens slordig werden uitgewist. Op de derde boot van rechts ziet men minder duidelijk, maar dan toch nog voldoende dat het kengetal zes letters heeft, waarvan de eerste twee letters zijn, wat er op wijst dat het hier om Franse vissersvaartuigen gaat. Ook het type van boten wijst in deze richting. Volgens het onderschrift zou De Snerck - "en hij kan het weten" volgens de uitgevers van het boekje - verklaard hebben dat dit kiekje genomen zou zijn geweest op het strand van Mariakerke omstreeks 1900. Bestond de Zeedijk te Mariakerke al niet reeds in 1896 ? Het museum Stracké werd reeds in 1897 op die Zeedijk nabij de Dorpstraat opgericht.

J.H. KLAUSING